

Rozmowa z Agnieszką Kramm, psycholożką i psychoterapeutką oraz współtwórczynią Fundacji Miejsce Kobiet

Liczne statystyki i badania pokazują, że kobiety są nieuprzywilejowaną grupą społeczną na polskim rynku pracy. Jakie są przyczyny tej sytuacji?

Agnieszka Kramm: Przyczyn można szukać m.in. w głęboko zakorzenionych w Polsce tradycyjnych rolach społecznych, a więc w przypadku kobiet - roli opiekuna zarówno dzieci jak i osób starszych. W większości przypadków to kobieta zostaje w domu, kiedy pojawiają się dzieci, często do momentu odchowania potomstwa, co wiąże się z dłuższą przerwą w pracy. I choćby dlatego zatrudnianie kobiet wielu pracodawcom wydaje się mniej korzystne niż zatrudnianie mężczyzn. Postrzegają je jako mniej efektywne. Mają z tym związek inne zjawiska społeczne, takie jak syndrom „lepkiej podłogi” czy „szklanych sufitów”, które mocno utrudniają rozwój zawodowy kobietom. W efekcie aktywność zawodowa kobiet w Polsce jest mniejsza niż średnia europejska.

Dlaczego powrót do życia zawodowego po dłuższym okresie czasu może stanowić ogromną trudność dla kobiety? Jakie bariery musi ona pokonać?

Kobiety, które po dłuższej przerwie chcą wrócić na rynek pracy, mają do pokonania wiele barier, w tym psychologicznych. Bardzo szybko bowiem, pojawia się u nich poczucie wyizolowania, spada poczucie własnej wartości i pewności siebie. Kobiety, które pozostają nieaktywne zawodowo, tracą kontakt ze środowiskiem pracy, przez co mają także niejasny obraz swoich umiejętności, a co za tym idzie nie potrafią realnie ocenić siebie, swoich kompetencji i szans. Często muszą też stawić czoła poczuciu niezaradności, wycofaniu czy lękowi przed podjęciem kontaktów społecznych i wyjściem poza środowisko domowe.

Co by Pani poradziła kobietom, które po dłuższej przerwie chcą powrócić na rynek pracy? Gdzie można szukać pomocy?

Poradziłabym im, by - jeśli tylko mogą - skorzystały z profesjonalnej pomocy. Rady można zasięgać np. w urzędach pracy czy miejskich ośrodkach pomocy społecznej, które organizują różne programy aktywizacji zawodowej czy kursy nakierowane na zapobieganie wykluczeniom społecznym. Polecam również organizacje pozarządowe, które w swojej działalności statutowej skupiają się na wyrównywaniu szans kobiet oraz ich aktywizacji. Takie fundacje i stowarzyszenia działają w sposób profesjonalny, a przy tym uwrażliwiony na sytuację kobiety.

Pani również reprezentuje fundację, która organizuje wsparcie dla kobiet, które chcą wrócić na rynek pracy. Na czym ono polega?

Od kilku lat staramy się pozyskiwać środki, dzięki którym prowadzimy kompleksowe kursy aktywizacji zawodowej kobiet oraz grupy wsparcia. Obecnie np. realizujemy całoroczny projekt o nazwie „W drodze do pracy”, który finansuje firma Henkel. Na projekt składają się kursy aktywizacji zawodowej, których elementami są trening z psychologiem, kurs aktywizacji zawodowej „Spadochron”, ćwiczenia z autoprezentacji, zajęcia z przedsiębiorczości czy dodatkowe szkolenia zawodowe. W projekcie skupiamy się przede

W DRODZE DO PRACY

wszystkim na pracy psychologicznej, która ma pomóc w przezwyciężeniu wspomnianych wcześniej barier, stąd ważnym elementem takiego kursu są zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem. Poprzez aktywne uczestnictwo uczestniczki nabywają umiejętności interpersonalne, autoprezentacji i komunikacyjne. W ramach zajęć odbywają się także wspólne warsztaty z menedżerkami firmy Henkel, co pozwala uczestniczkom zetknąć się z realiami pracy i pracownikami międzynarodowej organizacji. W sumie do czerwca 2014 roku kursy ukończy aż 60 kobiet z województwa mazowieckiego. Osoby zainteresowane udziałem w projekcie zapraszamy na naszą stronę internetową www.miejsekobiet.pl.

Czy widzi Pani większą otwartość sektora biznesu na zatrudnianie kobiet i tworzenie im warunków rozwoju zawodowego?

W tym względzie Polska ma jeszcze wiele do zrobienia. Cieszy jednak, że mamy także u nas przykłady firm, które mają świadomość, że to kobiety są grupą lepiej wykształconą, a dostrzegając w różnorodności ważny potencjał, zaczynają stawiać na różnorodność swoich zespołów. Za tym idzie szukanie rozwiązań, które pomagających kobietom godzić sfery zawodową i prywatną. Chodzi tu przede wszystkim o różnego rodzaju elastyczne formy zatrudnienia czy możliwość wykonywania części obowiązków zawodowych z domu. Bo przecież w wielu krajach europejskich takie rozwiązania świetnie się sprawdzają z korzyścią dla wszystkich zainteresowanych stron: gospodarki, pracodawców, pracowników i ich rodzin.

Agnieszka Kramm - psycholożka, psychoterapeutka, superwizorka, nauczycielka psychoterapii w nurcie psychologii zorientowanej na proces. Współtwórczyni Fundacji Miejsce Kobiet, od wielu lat działa w warszawskich organizacjach pozarządowych na rzecz kobiet, dzieci i młodzieży, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Absolwentka Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego i Studium Psychoterapii i Psychologii Procesu przy Polskim Towarzystwie Psychologii Procesu.